

Nro 34.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A' KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 29 dik napján 1794.
esztendőben.*

Lengyel Ország.

A mióta Lengyel Ország felkontzoltatott a' Berlini és Pétervári udvarok által, azóltá-
ból fogva szüntelen fújják a' Lengyel nemesek a'
követ, és hol egy, hol másféle útakon és mó-
dokon kívántak magokért bosszút állni. Eggy
Warsóviából jött levél által tudósítatunk, hogy
ottan egy ollyatén titkos öszvé esküvés nyilatko-
zott ki, melly ha tökéletességre mehetett volna,
hasonló lett volna a' *Siciliai Vesperhez* (b). Ezen

(b) *Siciliai Vespernek* neveztetik azon neveze-
tes vér-fördő, mellyben III Péter Arragóniai

öszve esküvésnek tzeilya volt *Warsóviának* minden úttzákon, és szegeleteken való meg gyújtatása, ott lévő Oroszoknak kégyetlen meg ölettetések, mellynek végbe vitelére *Márt.* 4-dik napja vala meg határozotva, 's tellyes bizodalomban vóltak az öszve esküttek, hogy egyg olly időben, mellyben igen kevesen vóltanak ottan az Orosz katonák, szerentsésen végbe vñetik gonolz fel teteleket. A' meg határozott nap előtt egynéhány napokkal észre vévén *Iselström* Orosz Generál a' dolgot, 18 ezer Orosz katonákat quartéyoztatott *Warsóviába*, minden úttzákon egynéhány ágyúkat vonatott ki, 's ollyatén bölts rendeléseket tette, mellyek miatt lehetetlen vólt az öszve eskütteknek gyilkos plánurokot végbe viüni.

Kosciuskó Lengyel Generálról azt a' tudósítást vettük *Galliciából*, hogy ő néki 10 adjutánsai vagynak, a' kik minden postán, 's másképen útzókat szemén tartanak, 's Generáliyok eleibe viszik, minden postán ment leveleket fel bontanak, meg vizsgálnak, és ha nékiek nem tettik, tovább nem is küldik. Minden nap sok ifjú em-

---

király 1282-ik esztendőben a' *Frantziákat* meg sörösztötte. *Minekutánna* t. i. IV Orbán Pápa 1264. esztendőben *Sicilia* és *Nápoly Országokat*, az *Andegaviai* herczegnek *Károlynak* ajándékozta volna, *Conradin* herczegnek, mint azon Országok, örökös és törvényes urának meg ölettetése után, sok *Frantziák* mentenek oda által, és nemzeti szokások szerént úgy akartak a' *Siciliai* aszzyonyokkal bűnni, mint tulajdon feleségeikkel, melly feleslett életek által feleslettébb meg bosszontották az *Siciliai* férfiakat. *Kapván* az alkalmatosságon *III Péter Arragóniai király*, 1281-dik esztendőben egy hadakozó flottát készítetett ki *Sicilia* ellen, 's fel tételének szerentsésen lejendő végbe vitelére egy *Prochyta János* nevű orvost küldött ki reme-

berek vitettetnek *Krakóviába*, minden önt, tziint, vasat, salétromot, és fegyvert el foglalnak, 's keménnyen verbuállják a' katonákat. Nemtsak készek a' lakosok a' városnak védelmezésére, hanem ennekfelette nagy summa pénzbeli segítséget adtanak *Kosciuskó* Generálúnak. A' *Krakóviai* Palatinátusban lakó papságra 200 ezer Lengyel forint vettetett, ezen kívül esztendei jövedelmekből 60 per centum tartoznak adni.

Azon pátens, mellyet *Kosciuskó* és a' *Krakóviai* commissió közönségessé léteztetett; ekképen vagyon: „Mindeneknek ugyan, de kiváltképen a' mi Vajdaságunk lakosainak tudtokra legyen a' mi és fő hadi kormányozónknak rendelése, melly szerént 1. Minden város és falú köteles minden 5-dik háztól egy ifjú, egészséges, és fel-fegyverkezett rekrutát, ezen irásunk vétele után harmad napra ki állítani. 2. Minden rekruta szokott köntösében egy kutszával, két ingel, tsizmával, egy lepedővel, és eleséggel, u. m. 6 napra való kenyérrel, és egy hólnapi zsóldál, t. i. 15

I 2

te ruhába fel öltöztetve az egész Országba, a' ki is alattomban a' *Frantziák* ellen fel gerjesztvén a' *Siciliánusokat*, 1282-ik esztendőben Márt. 30-dik napján, midőn a' *Vespernek* el végződése után ki mentenek volna az emberek a' templomból el kezdette, a' *Frantziáknak* megölettetését, és két órának el folyása alatt az anya városban *Messinában* minden ottun lévő *Frantziák* megölettettek. *Messinának* példáját más városok is követték, és többet ölték meg 8000 *Frantziánál*. Mintegy 500-an a' *Sperlinga* nevű várba vették magokat, holott készebbek voltak éhen meg halni, mint magokat a' *Siculusoknak* fel adni. III *Péter Arragoniai* király jelen lévén azon napon flottájával, mind a' két Országot birodalma alá vettette.

Lengyel forinttal legyen fel ruháztatva. 3. A' rekrutáknak ki állításokra következő városok rendeltetnek, u. m. *Kalmerz, Prozonópe, Mihehone, Krakóvia, Xionze, Belów, Piliza, Kromolw, és Olkárz.* Ezekből az helységekől fognak az ott lévő Gen. Májortól adandó quietántia mellett a' rekrutak ki adattatni. 4. Minthogy minden lakosnak kötelessége azt hozza magával, hogy táborozó hazafiának mindenben segedelmére legyen: tellyes bizodalomban vagyon a' commissió, hogy senki is nem fog a' rekruták ki állításával, és az eleségnek ki szolgáltatásával ellenkezni. Azt kívánnyá a' commissió, hogy minden ház 24 font kenyercet, 3 véka zabot, és 24 font szénát adjon, és vigyen *Krakóviába*, még pedig minden kényszerítés nélkül, külömben erőszakosan is meg fog rajta vétettetni. 5. Minthogy vezedelemben forog a' hazánk, szükség minden város- és falubeli lakosnak 18. esztendőstől fogva 40 esztendősig két hét alatt magát fel fegyverkezni, és minden vasárnaponként a' fegyverben gyakorlani, és ha a' szükség kívánádjá, minden Vajdaságunkban lévő lakos 17. esztendőstől fogva 28. esztendősig, fő kormányozónknak parantsolattyára, fegyverben elő állani. Ezen kötelesség alól nyavalyán, és természeti hibákon kívül semmi féle mentség fel nem óldozza őket. 6. A' tehetős lakosok kötelesek 80 lovat minden meg kívántató sferfzámokkal a' commissióhoz bé vinni. 7. Minthogy a' közönséges kassza még most az ellenségnek kezében vagyon; ahozképest a' jelenvaló környülállások által kéntelenitetünk következő adó fizetést rendelni: a.) Minden birtokos fizessen 100 tól 20-at; hogyha pedig tehettsége és jövedelmé 2000 forintnál többre megyen, fizessen 100-tól 50-vent. Hasonló adót fizessenek a' klastromok is, még pedig két meg határozott időben, u. m. *April. 10. dikén, és May. 10. dikén.* A' ki önként meg nem fogja ezen adót fizetni, erőszakosan fog rajta meg vétetni. *Költ Krakóviában a' Commissiónak ülésében Mártz. 24. dik napján. 1794. esztendőben. Dombowski István Castellanus.*

April. 5 dik napján Warsóviában költ levél által tudósítatunk, hogy Tornansow Orosz Generál Krakóviától nem mellze meg verte légyen az insurgenseket, és három vagy négy százat meg ölt, és el is fogott közzülök. A' kozákok Krakóviának külső városáig is járnak postára; a' Pruszusok nagy erővel marsiroznak Krakóvia felé. — Kétség kívül nem sokáig fog ez a' zenebona tartani, annyival inkább, mivel parantsolat ment az Orosz fő vezérhez, hogy akármennyiben teljen, még is körme közzé kerittse Krakóviát.

Török Ország hatáiról.

Apródonként számos musulmánok gyüllöttenek *Belgrádba* öszve, és mihelyt oda fognak az oda rendeltetett 6000 Spáhisok érkezni, mingyárt táborba szállanak *Belgrád* alatt. *Bosniából* is sok Török seregek küldettettek *Serviába*, és a' *Nissai Basa* 6000 főből álló corpust gyűjtött öszve, miért? mi végre? mitsoda indító okból? még most senki sem tudhattya.

Német Birodalom.

Jól lehet eggynehány Pruszus regimentek *Westfália* felé indultak légyen: mindazáltal következendő szóbeli jelentést tett a' felső Rhénusi directoriumnál a' Prusziai királynak ministere B. *Hochstéten* 1. *Möllendorf* F. Marsalnak armádiája nem fogja vissza marsirozását tovább folytatni, hanem ott marad a' Német Birodalomnak általmazására, a' hol most áll. 2. Ugy mindazonáltal, hogyha a' 6 felső kerületek meg fognak abban égyyezni, hogy a' királynak hadi seregeit zsóldal, és tábori eleséggel tartásák. 3. Ennek végbe vitelét pedig nem lehet halogatni, mivel hogy ha a' Felső király még égylyzer parantsolatot adánd seregeinek a' vissza menetelre, akkor osztán semmi mentségnek, és semmi kérésnek helyt nem fog adni. 4. Hogyha a' Német Birodalom *Moguntziának* vissza vételéért 1 millió 800

ezer tallért fog a' királynak fizetni. — A' *Moguntziai* tudósítások szerént, két corpusban fognak ennekutánna a' *Rajna* mellett lévő Pruffziai seregek lenni. *Möllendorf* F. Marsal corpora 49 batalionból, és 60 escadronból, a' *Gr. Kalkreuth* corpora pedig 21 batalionból, és 30 escadronból fognak állani. — A' *Hassiai* fegyveres seregeknek száma 40 ezer főre tételik, kik között 10 ezer reguláris emberek lenni mondatnak.

April. 15 ik napján érkezett *Albert* Saxóniai és *Tesseni* hertzeg *Hejdelbergába*, a' holotti mingyárt által is vette a' Cs. K. hadi seregeknek fő kormányát. — *Jourdán* Frantzia General, a' kire t. i. a' *Móseli* armádiának kormánya bizattott vala, *Saarlovistban* ütötte fel fő quártélyát, seregeinek avantgárdája a' *Saar* és *Mósel* folyó vizek közt lévő földön telepedett le.

Helvétzia.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Báseli* Canton szabadságot nyert a' *Svéviai* kerülettől, hetenként 300 zsák gahona vételére, és *Báselhe* való vitelére. — *Eggy* *Báseli* prokátor, a' ki azon cantonnak constitútiójával ellenkező szókat szállott, 5 éftendeig tartó fenytő házra sentenziáztatott, és soha semmi közönseges hivatalra nem fog alkalmaztatni. — *Eggy* *Báseli* tanátsbeli úr, a' ki a' Cantonnak világos parantsolatlya ellen riskását akart Frantzia Országba vinni, meg fosztatott hivatallyától, ennekfelette minden zsák riskásától 5 márk ezüst birságot kellett nekik fizetni. (eggy márk ezüst 8 tallért, az az, 12 forintot teszen).

Dánia.

A' *Koppenhágai* és *Stokholmi* udvarok közt, a' *Dániai* és *Svéciai* kereskedésnek szabadsága és bátorsága végett tett frigy kötésnek következendő izikkelyei vagynak: 1. Hogy mind a' két udvar tökéletes neutralitást fog a' jelenvaló Fran-

zia hóború alatt tartani. 2. Hogy semmi egyéb hasznot nem keresnek magoknak, hanem csak azt, a' mit nékiek a' nemzetek törvénye és más mostan hadakozó Fejedelmekkel kötött tractátusok engedtenek. 3. Hogy jobbágyaiknak kereskedéseket tellyes tehetségek által fogják előmeneteltesíteni, és meg nem engedni, hogy mások által meg kárositassanak. 4. Hogy azokat, a' kik a' világos égyességek ellen a' Dániai és Svéciai kereskedő hajókat, vagy akadályoztatni kívánnyák, vagy pedig meg károsíttyák, erőszakkal is kényszeríteni fogják a' kárnak vissza pótolására. 5. Hogy e' végre mind Dánia, mind Svécia, 6, 6, linea hajókat, és néhány fregattákat fognak ki készíteni, és kereskedő hajóiknak védelmezésekre a' tengerre ki küldeni. 6. Hogy ezen hajók mindenkor egyenlő értelemben fognak egymással lenni, és a' környül állásokhoz képest egymást segíteni. s. a. t.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nagy Britannia;

Amaz igen elmés és meffze látó Anglus Filozofus *Baco de Verulano* így szólott az idejében élt Brittusoknak mindenhatóságáról: *Axis politices in magna Britannia, sagaci acclaveata fortitudine, cuncta Status negotia, universae terrae rotare videtur.* az az: *A' Nagy Britanniai politikának tengelye, a' böltségnek szegéivel vagyon meg erősítetve, mellyen az egész földnek polikója láttatik forgani.* Hát ha most élne 's látná hazájának erőlködéseit, a' Frantziák ellen kezdett hadakozásnak további folytatására, mind a' szárazon, mind a' vizen tett rettenetes hadi készülleteit, és az arra szükséges nagy summa pénzt, mint a' sóbálvány úgy állana 's tsudálná Britanniának erejét. Még eddig titokban tartatott Európának szemel előtt Angliának hadi ereje, és miadenhatósága; hanem *April. 5 dik* napján akarattyan kívül nyilatkoztatta azt ki az anti-ministerialis rész. — *Lord Stanhope* így szólott a' Parlamentomban: *A' jelenvaló háborúban, úgymondá, 300 ezer em-*

berünk hadakozik a' Izárazon és a' vizen a' Frantziák ellen; az idej táborozásra 42 millió forint kívánatát; mi nem oly kétséges, és tsaló eszközök által folytatjuk a' hadakozást, mint a' Frantziák, nem papiros, hanem pengő pézzel s, a. t. Pitt minister darab ideig tsak fülelt, 's tsendesen halgatta az antiministerialis résznek martzoneó, 's reá tzélező ellen-vetéseit; 's végtére illyeiéc bölts, és meg tzáfolhatatlan felelettel torokolta bé ellenkzö hazafiait: az ugyan mind igaz, és éppen azért egész bámúlással, de éggyszersmind tökéletes meg elégedéssel tekint reánk egész Európa; meg gondolván azt, hogy mi minden magunk meg erőltetése nélkül mivelhettyük ezeket; de még jobban tsudálkozhatik rajtunk, hogyha gondolóra veszi, hogy a' midön a' Frantziák hamis, tsábitó, és papiros eszközökkel élnek, tulajdon romlásokra tzélező magok mentségekre, akkor mi valóságban mutattjuk meg a' mi mindenhatóságunkat. — Valósággal 150 ezer matrónál, és hajós katonánál több vagyon azokon az Angliai flottákon, a' mellyek a' közép tengeren, a' napkeleti, és napnyúgoti Indiákon, és imitt amott az Európai tengereken vagynak. Leg közelébb 30 ezer Prussziai, 12 ezer Hassiai, és több Német Birodalombeli hadi seregek vétettek Angliai zsóldbá, ide nem számlálván azokat a' 20 ezer, hazájokból ki költözött Frantziákat, a' kiket, köntössel, zsóldal, és minden kívánató hadi eszközökkel tart Anglia. Ezeken kívül mit nem mivel, mennyi titkos költséget nem teszen mind Európában, mind ezen kívül örökös vetéikedő társának, Frantzia Országának, mostani környülállásai között lejendő meg aláztatására, az ottan erőt vett anarchiának ki irtására, a' régi monarchika igazgatás formájának helyre állítására, és Európa tsendességének erős fundamentomon lejendő fel építésére.

Egy minden hely, és nap fel jegyeztetése nélkül költ levélből illyetén jövendő mondást olvasunk: „ A' politika környülállások, kívánsá-

gunk szerént folynak; nem sokára világosabban meg fogjuk azokat tapasztalni; nem sokára égy igen véres ütközet fog Belgiomban történni, 's részünkről szerentsés ki menetelü lenni; — de talám semmi ütközet nem leszen, hogyha tökéletességre mehet az, a' mit még most ki nem jelenthetünk. Akármint légyen a' dolog, elég az ahoz, hogy mincelötte ó hetek el folynának, fegyvertől való meg szünés leszen, söt a' mi több, jövő Augustus hólnapja előtt király fog Frantzia Országban uralkodni. Senki se tudakozza tolem *igy szöll továbbá ez a' nevellen levél író*, miképen, hol, és mitsoda eszközök által fognak ezen történetek bé tellyesedni? éppen nem vagyok a' politikának szentséges kamarájában olly jártos, hogy ezen mélységes titkot magam erejével ki tanulhasam. Elég az ahoz, hogy ollyatén kút-föböl származott ez a' hír, melly még eddig semmi zavaros vízzel nem itatott bennünket s. a. t. “ Mi ugyan mindnyájan tellyes szíivünk szerént óhajtyuk ezen jövendő mondásnak bé tellyesedését.

Frantzia Ország.

Dantonnal égyütt 14-en vóltanak az utólsó öfzve esküvésben részeseek; hanem *Westermann* Generállal égyütt 15 ön gvillotinirozottattak, u. m. I.) *Kabre d' Eglantine* 39 esztendős, *Carcanossé*-ből való, Tanúlt, deputátus a' N. Gyüllésnél. — II.) *De Launay* 32 esztendős, *Angersből* való, prokátor, deputátus a' N. Gyüllésnél. III.) *Chabot* 38 esztendős, ex kaputzinus, deputátus a' N. Gyüllésnél. IV.) *Camille-Desmoullins* 33 esztendős, *Guilléből* való, Túdós, deputátus. V.) *Lacroix*, 40 esztendős, Törvénytúdó, deputátus. VI.) *Philippeaux*, 35 esztendős, *Ferrieréből* való, Törvénytúdó. VII.) *Bazire*, 29 esztendős, *Dionból* való, ennekelőtte a' *Burgundiai* Parlamentomnak archivariusa, deputátus. VIII.) *Herault de Sechelles*, 34 esztendős, *Párisból* való, ennekelőtte Generál procurátor, avagy fiscalis prokátor a' *Párisi* Parlamentomnál. IX.) *Danton* 34 esztendős *Arcyból*

való, prokátor, deputátus. X.) *Sahugnet d' Espagnacz*, 41 esztendő, *Pryból* való ex abbás. XI.) *Frey Zsigmond Junius*, 36 esztendő, Morva Országból, nevezetesen *Brünn* városából való, tulajdon jövedelméből élt. XII.) *Frey Leopold*, *Zsigmondnak* testvér öttse, 27 esztendő, *Brünnből* való, tulajdon költségén élő. XIII.) *Gusman*, 41 esztendő, *Spanyól*, *Grenadából* való. XIV.) *Diederixen*, 41 esztendő, *Holsteiniából* való, *Dániai* prokátor. Ez az utolsó tömlőzbe lett vetetése után imádságos könyvet és pénzt kéretett a' *Dániai* követség papjától, azt adván okául, hogy 36 soussal napjában meg nem érheti. A' nevezett prédikátor hozzá küldvén a' *Dániai* énekes könyvet, ekként válaszolt nékie: Sok betsületes embernek 36 soussa sins naponként, még is betsülletesen él; ő többé nékie semmi alamisnát nem küldhet, annyival is inkább, mivel azon pénzt, melyet hazájába való menetelére a' szegények kasszájából ki tsalt, *Párisban* elkorhelykedte s. a. t. — Ezen válasz vétel után, sem pénzt, sem imádságos könyvet nem kéretett magának *Diederixen* a' nevezett paptól. — Meg jegyzésre méltó dolog, hogy a' N. Gyűlésnek azon tagjai között, a' kik néhai XVI *Lajos* király gyllotiniroztatására voksoltanak, még tsak 9-en vagynak életben, a' többi, vagy gyllotiniroztatott, vagy más erőszakos halálnak neme által végeztetett ki az életből. Midőn a' nevezett bűnösök a' Revolutionalis szék eleibe idéztettek, és *Danton*tól kérdeztetett volna, hol lakna, és kinek nevezetne, így felelt: *Az én lakásom majdan a' semmiségben lesz, hanem a' nevem élni fog a' világi történeteknek pantheonjában.* Minekutánna ki mondattott volna fejekre a' halálos sententzia, és legelsőben is *Danton* tétetett volna fel a' vesztő székre, míg a' többi is fel rakattatott volna azokra, sok tréfát üzött. A' többi közt így szólott *Fabre d' Eglantine*hoz: *Nous serons bientôt Poetes, que toi, nous ferons des vers de nos cadavres,* az az, *Mi majdan hozzád hasonló vers írók leszünk, és dög testeinkről fogunk verseket írni.* (Ez a' Fran-

zia szó *vers*, kettős értelmű szó; égyyszer *vers* írást jelent, másszor pedig férget; és így midőn ezt mondotta *Danton*: *nous ferons des vers de nos cadavres*, azt jelentette, hogy majdan férgek fognak dög testeikből támadni.) — Azt hagyta 18 esztendőös szép ifjú feleségének testamentomban, hogy 19 esztendőös testvér ötszéhez menne férjhez, a' ki mind ő rólla, mind árváiról gondot viselne. *St. Just*nak *April*. 4-ik napján a' N. Gyűlés előtt mondott beszédéből leg inkább ki lehet tanulni, mi vólt *Danton* meg ötlettetésének fundamentos oka. Minekutánna t. i. *St. Just* beszélni kezdett vólna a' meg fogattattakról, *Danton*ról így szólott: Te, *úgy*mond, a' tyranismusként szolgálja vóltál; te vóltál *Brisottal* égyütt a' *Múrs* mezején meg ötlettetett 2000 polgároknak leg főbb gyilkosok, még is *Brisottal* égyütt szabadságban éltél. *Mirabónak* halála után *Lamethel* és *Barnavével* öfve esküttél; a' törvénytévő gyűlés alatt neutralis vóltál; lelki testi baráttya vóltál *Dumouriernek*; nagy érdemnek tartottad, hogy *Gensonnet*, *Gvadétot*, és *Brissót*ot el nem vádoltad, védelmezted *Stengel* Generált, a' ki *Achen* mellett állott vigyázó seregeinket öfve diriboltatta. Minekutánna ministerré tétetél, követségbe küldötted *Fabre d' Eglantinét* *Dumurier*hez, mellynek az a' következése vólt, hogy ellenségeink meg szabadúltak *Belgyiomban*. Innen lett vízfűzajöveleled után olly magasztaló szókkal ditsérted *Dumuriernek* gonofzságát, mint a' minémüekkel ditsérni szokta a' virtust szerető ember *Catónak* virtusait; meg égyeztetél abban, hogy *Dumuriernek* el árúlása tudtára ne adattasson a' N. Gyűlésnek. Jól tudtad, hogy *Herault d' Sechelles* a' közönséges jóra ügyelő *commission*nak titkait ellenségeinknek ki nyilatkoztatta, még is semmit sem szólottál. A' nemzet baráttjának lenni tetted magadat, még is minden héten háromszor vendégeskedtetél az *Anglusokkal* és *Spanyólokkal*, a' melly vendégségekben minden személyért 100 tallér fizettetett. Mendörgöttél az *Orleáni* herczeg ellensége *La Fayette* ellen, ditsérted *Orledus-*

nak baráttyát *Dümuriert* — olly fel tétellel vól-
tál, hogy *Capet Lajosnak* fiát a' *Tempeli* fogság-
ból ki hozván, királyi székbe ültessed s. a. t.

Barrere sokféleképen igyekezik a' *Párisi* meg-
rémült népet bátorítani és vigasztalni. — *April.*
5-dik napján azt beszéllette a' N. Gyűlés ülésé-
ben 1. Hogy *Márt.* 29 ik napján *Pichegrü* Gene-
rál *Bouchain* alatt keménnyen meg verte az Aus-
triakusokat, és nem sokára ostromolni fogja
Quesnoit. 2. Hogy a' patriota Corsikánusok *Márt.*
22-dikén *Bástiából* ki ütöttek az Anglusokra, meg
verték őket, 10 ágyúikat el vették, 's néhány ha-
jójukat el süllyesztették. 3. Hogy 24 millió livrát
küldött légyen a' köz jóra ügyelő commissió Hel-
véziába, mellyért gabonát, és hadi eszközöket
fognak nékiek az Helvétusok szolgálatni. — 4.
Hogy az északi tartományok is meg kedvellették
a' veres kutsmát. Semmi költségnek nem ked-
veztünk, *úgymond*, az északi szövetséges Feje-
delmeknek meg hódoltatásokra; sok fáradságaink
után el is értük végünket. — Lengyel Ország re-
volutióban vagyon; már eggynehány izben meg
verettettek az Oroszok és Prusszusok. A' Törökö-
ket is reá vettük arra, hogy segítsék a' Lengyele-
ket, hogyha a' musulmánok azt fogják mivelni, a'
mit mi eleikbe irtunk, és a' miért nékiek meg is
fizettünk, nemtsak meg menekszünk a' veszedelem-
től, hanem ennekfelette minden Európai Fejedel-
meken győzedelmeskedni fogunk. 5. Kiváltképen
pedig azon törekedünk, hogy a' kevély Brittusokat
a' földhöz verjük, 's egészen ki terjesszük közöt-
tök az emberiség jussainak esméretét. Minémű
rendeléseket tettünk légyen e' végre, még most
fel nem fedezhettyük, egy ideig titokban kell
még azoknak maradni. Hanem eleve azt jöven-
dőlöm tinéktek, hogy a' kevély *Pith* a' N. Gyül-
lésnek gátora eleibe fog vezetetni; itt, itt, a' sza-
badtságnak ezen szent helyén fogom ötet törvény-
be idézni, és kérdőre venni. Sőt imé mindnyá-
jan arra esküszünk, hogy mi mind addig békes-
ségre nem lépünk a' Brittusokkal, valameddig a'

Kevély *Pith* térden álva nem fog azért az egész szabad nemzet tekintete előtt esedezni s. a' t. — A' jelenvalók tapsolással és *Éllyen a' republika!* kiáltással zárták bé *Barrérének* ezen hazontalan dítsekedéseit; bár csak hasonló buzgósággal enyhítené ő a' *Párisiaknak* éhes gyomraikat; vajha *Dantonra* emlékezne, a' ki ennekelötte két hónappal hasonló hangon beszélt, 's már most a' semmiségnek völgyében bújdosik!

Hadi Történetek és Környüdlások.

Múlt szombaton, estéli 9 és 10 óra között érkezett ide *Sándor Leopold* Nádorispány ő hertzegségéhez egy kurir, *Kieninger*, *Brechainville* regimentéből való fő hadnagy, a' ki is rövideden ki mondván, azt az örvendetes hirt hozta, hogy az égyesült *Austriai*, *Angliai*, és *Hollandiai* hadi seregek *Landrecy*t a' *Frantziáknak* erősségeket úgy körül kerítették, hogy minden akadály nélkül hozzá foghatnak annak ostromlásához. — Mitsoda úton módon vitték légyen azt végbe, rövideden elő beszéllük. Minekutánna el végzették vóna egymás közt a' fellyebb nevezett égyesült seregeknek fő kormányozói, hogy az ideai táborozás *Landrecynek* ostromoltatása által kezdetten el: mingyárt *April.* kezdetében a' *Sambre* és *Selde* vize közzé gyüllötenek öszve azon seregek, oly fel tétellel, hogy mihelyt az időnek járása engedéndi, leg ottan tökéletességre vihessék fel tételeket. *April.* közepéig a' szüntelen való essőzés miatt, tellyességgel semmihez sem lehetett fogni; hanem *April.* 16 dik napján dél után a' *Selde* folyó vize partyán, *Montay* és *Foreste* között szorossabban öszve gyülvén, Fels. Urunknak jelen létében három corpusra formáltattak az égyesült seregek, az elsőnek és a' főnek *Koburg* hertzeg; a' másodiknak a' *Yorki* hertzeg, és *Ottó F. M. Lájtinánt*; a' harmadiknak az *Orániai* örökös hertzeg, és Gróf *Latour F. M. Lájtinánt* lettenek kormányozóikká, 's mind a' hárman azt a' parantsolatot vették, hogy a' *Guize* és *Landrecy*

közt cántonirozott Fr. sereget, melly maga előtt erős sántzokat hányt fel, több colonnékban meg támadják, és *Aveznesig* vízfizta szoritván *Landrecit* körül keritték, a' melly parantsolatot *April. 17* dikén reggeli 9 óra után, 8 különös colonnéra osztván fel magokat, végre is hajtották Felséges Urunk jelen létében; a' ki is a' harmadik colonnénál vólt. Az 5 első colonnék mindennütt sok Frantzia ágyúkra, és sántzokra találtnak, mellyekben vakmerően viselték ugyan magokat a' kakasok: mindazonáltal rész szerént seregeinknek vitészege által meg verettek, rész szerént úgy körül keritettek, hogy tellyességgel nem lehetett nékiek magokat védelmezni. Mintegy 30 ágyú, egynéhány puskaporos talyigák, 1 zászló, és egynéhány száz Frantziák estenek vitészeinknek kezekbe. A' tsata piatzon az ide jött *Kurirnak* szóbeli tudósítása szerént közel 4000 maradt az ellenség közzül, ellenben az égyyesült seregek egynéhány száznál löböt el nem vészettek. Ezen szerentsés első tsatának végbe meneteléről, és más környülállásairól, mihelyt bővebb tudósítás fog hozzánk érkezni, leg ottan el nem mulattyuk E. Olvasóinkal közleni. Az egész beszédnek summája tsak ez, hogy a' jelenvaló hólnapnak 18-dik napján *Landrecyt* körül kerítették az égyyesült seregek.

A' *Rajna* mellett táborozó hadi seregektől azt a' tudósítást vettük, hogy *April. 14*-dik napján titkos hadi tanács tartatott *Heidelbergában*, mellyben a' fő Generálitáson kívül, *Hohenlohé* herczeg, és Gróf *Collorédó* is jelen vóltanak, és a' mint könnyen képzelní lehet, azon tanácskozottnak, miként kellessen ottan is az idei táborozást el kezdeni. Ezen tudósításból olvassuk azt is, hogy sok Frantziáság érkezett a' *Rajna* mellett táborozó patrióta seregekhez; hogy a' *Kéthidi* hertzogségben is többen lenni tapasztaltatnak most, mint ennekelőtte; hogy két Frantzia hufzár regementek mentenek oda, mellyek közzül égyyiknek veres, a' másiknak fehér mondurja vagon.

Bizonyosnak lenni mondatik, hogy a' tábori elégségnek ritkasága miatt nagy békételessnesség uralkodik a' Frantzia seregek közt, melly miatt gyakorta kényszeritetnek a' Palatinátusi V. Fejedelemségnek lakosait nyomorgatni, és prédára ki járni. *Frankenthal* csak nem egészlen üressen hagyatott a' lakosok által, még csak egy órátskáig sem lévén az őket sartzoló ellenség miatt bátran.

Spira városáról felettébb szomorú híreket kelletik hallanunk. A' könyörületlen, és minden emberi érzékenységtől üres Frantziák hozzá kezdetek immár a' város kö kerítésének le bontásához is, valahol valami élő, és gyümölts fát találtak, mind le vágdalták tövéről, a' város körül tsinált sántzaiknak erősítetésekre. Minden templomoknak és palotáknak fedeleit le szaggatták, 's annyira meg szaporították a' szegény lakosoknak nyomorúságaikat, hogy nem hús, hanem kö szíve volna annak, a' ki rajtok való szánakozásra nem indulna. — *Helvéciának* néhány cantonyaiban, minden enni való marháat nagy árron meg vették a' Frantziák. A' szegény paraszt örvendvén, hogy majd jó pénzt nyer, 's másutt óltsóbban fog magának ökröt venni, örömmel oda adta a' vásárló N. biztosoknak marháit, 's akkor hült el, a' midőn tapasztalta, hogy csak nem az egész Helvétzia üressen maradt a' baromtól, e' mellett végtére azt is tapasztalta, hogy a' marhájáért adatott arany pénz, avagy *Louisdor*, hamis arany vólt, 's egy nem ér többet 2 forintnál.

Elegyes Tudósítások.

Minden kétség kívül való dolog, hogy Anglia, a' ki költözött Frantziákból fel állitatott szabad seregeket zsóldjába vette, melly is három regementre osztattatott fel. Az égyiket *Richelieu* hertzeg; a' másikat *Choisseuil Viconte*; a' harmadikat pedig *Monzabán* hertzeg fogják kórmányozni, 's mindenik Lord *Moira* corpusához fog

kaptasoltatni. Ennekfelette más regementek is fog-
nak a' *Brabantziában és Flandriában* tartzkodó
Frantziákból fel állitatni, a' mellyek hogyha a'
Frantzia Országból ki szökött parasztok és kato-
nák közikbe állanak, könnyen reá mennek 20000
emberre.

April. 10-dik napján azokat a' Frantzia tiz-
teket botsátotta a' Fels. Császár audientziára, a'
kik *Brüsszelben* tartózkodnak, 's mindnyájokat ké-
gyelmesen fogadta.

Allig lehet képzelní is nagyobb kégyetlensé-
get, mint a' minémüet gyakorlanak a' Frantzia
N. biztosok a' Palatinátusi V. Fejedelemségben.
Meg nem elégefznek azzal, hogy a' helységek-
közönséges sattsot vetnek, hanem e' mellett ma-
gánosan is a' lakosoktól erőszakosan ki fatsarják
kevés költségeiket. — *Homburghan* minden ga-
bonáját, és eleségét el vették az árvák házának,
és a' midön esedeztének volna azoknak vissz-
adattatásokért az ártatlan gyermekek, lábaikkal
rugdosták őket. — A' *Coloniában* fekvő Prusz-
szus regementek parantsolatot vettek a' marsi-
rozásra, de hová, hová nem, bizonytalan.

Emlékeztetnek a' *Magyar Kurirnak* azok az
Érd. Olvasói, a' kik e' folyó fél esztendőnek kez-
detén a' barna paripa abrakjának árrát meg igir-
ték, de még ekkorig sem küldötték fel, ne sajnál-
ják tett fogadásaikat tellyesíteni, jól tudván, hogy
a' barna paripa a' tsupa igirettel jól nem lakik.
Eléggé várakozott négy hólnaptól fogna.

A' mái postán azoknak küldöm az *Alma-
nakot*, a' kik a' 301 — 400 numerusú coperták
alatt olvassák a' *Magyar Kurirt*.